Redacțiunea, Administrațiunea și Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare, Târgulŭ Inului Nr. 30.
Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitŭ.
Birourile de anuncĭurĭ:
Brașovŭ, piața mare, Târgulŭ Inului Nr. 30.
Inserate mai primescŭ în Viena R. Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Maas), H. Schalck, Alois Herndel, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg; în Budapesta: A. V. Goldberger, Eckstein Bernat; în Frankfurt: G. L. Daube; în Hamburg: A. Steiner.
Prețulŭ insertiunilorŭ: o seriă garmond pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială.
Reclame pe pagina a III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULU LVI.

„Gazeta" ese în fiă-careḑi
Abonamente pentru Austro-Ungaria.
Pe un anŭ 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe anŭ.
Pentru România și străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 francĭ.
Se prenumĕră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Brasovŭ:
a administrațiune, piața mare, Târgulŭ Inului Nr. 30 etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe șése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl., pe 6 lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ. Atâtŭ abonamentele câtŭ și insertiunile suntŭ a se plăti înainte.

Nr. 131. Brașovŭ, Mercurĭ, 16 (28) Iunie 1893.

Brașovŭ, 15 Iunie v.

Pare, că totŭ mai rarĭ suntŭ semnele de viéță, ce le dau despărțĕmintele Asociațiunei nóstre transilvane. Multŭ va fi contribuitŭ la acésta și împregiurarea, că anulŭ trecutŭ, după cum se scie, adunările generale parte au fostŭ oprite, parte disolvate în modŭ bruscŭ din partea autoritățilorŭ unguresci, ér alte adunărĭ în loculŭ lorŭ, în cele mai multe locurĭ, pe câtŭ scimŭ noi, nu s'au mai ținutŭ, prin ceea ce causa Asociațiunei nóstre a suferitŭ fórte multŭ.

Abstragêndŭ însĕ dela acestea și alte asemenĭ împregiurărĭ, independente de voința nóstră, peste totŭ ḑisŭ nu găsimŭ acelŭ spiritŭ de inițiativă, acea animațiă și chiar entusiasmŭ, de care ar trebui sĕ fiă pĕtrunsă, mai alesŭ în împrejurările de adĭ, tótă suflarea românéscă față cu acéstă instituțiune — pentru noi unică în feliulŭ sĕu, — menită a înainta cultura națională a poporului românŭ.

Anii trecuțĭ, când s'au luatŭ mĕsurĭ pentru înmulțirea despărțĕmintelorŭ, amŭ privitŭ acestŭ pasŭ ca unŭ bunŭ augurŭ pentru viitorulŭ Asociațiunei nóstre transilvane, deórece speramŭ, că prin acésta se va produce în organismulŭ ei unŭ spiritŭ de viéță mai puternicŭ; credeamŭ, că vomŭ vedé o nobilă emulațiune între diferitele despărțĕminte și prin puterĭ unite vomŭ puté desvolta o acțiune mai intensivă întru ajungerea mărețelorŭ scopurĭ ale Asociațiunei nóstre.

Durere însĕ, până în timpulŭ de față nu ne putemŭ declara satisfăcuțĭ în așteptările nóstre. In fața periculelorŭ din ḑi în ḑi mai marĭ și mai amenințătóre, ce se ridică asupra culturei nóstre naționale, ar trebui sĕ găsimŭ pe toțĭ Românii grupațĭ sub stindardulŭ culturalŭ alŭ acestei mărețe Asociațiunĭ, care pentru Românii ardelenĭ este astăḑĭ singurulŭ cercŭ, în care se mai potŭ mișca și în care ar mai puté desvolta óre-care acțiune mai intensivă în direcția culturei naționale a poporului românŭ.

In loculŭ acestora însĕ, întimpinămŭ la totŭ pasulŭ unŭ indiferentismŭ condamnabilŭ; mulțĭ Românĭ se găsescŭ încă și astăḑĭ, carĭ nicĭ nu sciu, póte, că esistă și pentru cultura poporului românŭ din Transilvania și părțile sale adnexe o anumită Asociațiune; ér dintre cei ce sciu, unii își închidŭ ochii și se facŭ a nu sci, ér alții facŭ puținŭ, câtŭ facŭ, mai multŭ în modŭ mecanicŭ.

De aci se esplică și lipsa de inițiativă, ce caracteriséză o prea însĕmnată parte din despărțĕmintele Asociațiunei nóstre; de aci puțina animațiă, ce se observă la multe din adunările acestorŭ despărțĕminte, unde nu găsescĭ, decâtŭ împlinirea unorŭ sarbede formalitățĭ, împreunate une-orĭ și cu luarea unorŭ hotărîrĭ frumóse, carĭ însĕ nu se esecută în vecĭ.

Scimŭ noi, că avemŭ și câteva despărțĕminte, carĭ în ce privesce activitatea desfășurată de ele, suntŭ la înălțime. Cu deosebire, vomŭ accentua și de astădată, despărțĕmêntulŭ Românilorŭ Sĕlăgenĭ ar merita deosebită atențiune prin laudabila inițiativă, practicată de mai mulțĭ anĭ, de a controla mersulŭ învĕțămêntului nostru poporalŭ de pe teritoriulŭ acelui despărțĕmêntŭ, de-a trimite delegațĭ pe la esamene, de a constata zelulŭ și purtarea învĕțătorilorŭ noștri și prin acésta a deștepta în ei acea emulațiune nobilă, acea ambițiune dătătóre de viéță, care în timpii de adĭ ni-ar puté servi ca unŭ puternicŭ zidŭ de apĕrare în potriva curselorŭ vrăjmașe.

Controlarea și încuragiarea învĕțămêntului nostru poporalŭ ar fi obiectulŭ celŭ mai importantŭ, pe care l'amŭ pune în vederea adunărilorŭ generale, ce se vorŭ ține în cursulŭ acestei verĭ din partea despărțĕmintelorŭ Asociațiunei transilvane. Ar trebui sĕ facemŭ totŭ posibilulŭ, ca sĕ deșteptămŭ interesulŭ întregului poporŭ românescŭ față cu causele culturale ale Asociațiunei nóstre; sĕ se pună în fruntea despărțĕmintelorŭ bărbațĭ devotațĭ, cărora sĕ nu le lipséscă nicĭ timpulŭ, nicĭ inima de lipsă pentru împlinirea unei astfeliu de chiămărĭ. Sĕ nu uitămŭ, că totŭ momentulŭ ne este scumpŭ: adversarii noștri înaintéză,—numai prin înaintare vomŭ puté și noi sĕ paralisămŭ acțiunea lorŭ destructivă.

CRONICA POLITICĂ.

— 15 (27) Iunie.

Din fericire, ḑice „Timpulŭ" prevederile alŭ cărorŭ ecou ne-am făcutŭ, cu privire la situațiunea interióră **din Grecia**, nu se adeverescŭ. Cu tótă ațâțarea populațiunei în contra dinastiei, se speră, că bunulŭ simțŭ va predomina, pentru a nu espune Grecia la nisce eventualitățĭ fórte triste pentru dênsa. Ceea ce e sigurŭ, este că d-nii Tricupis și Delyanis ducŭ o campaniă violentă în ḑiarele lorŭ în contra Regelui Greciei, pe care-lŭ acusă, că ar fi autorulŭ adevĕratŭ alŭ falimentului Statului grecescŭ și că partisanii celui dintâiu fiindŭ în majoritate în Cameră, vorŭ da unŭ votŭ de blamŭ guvernului d-lui Sotiropulo. In casulŭ acesta guvernulŭ d-lui Sotiropulo va fi silitŭ sĕ facă noui alegerĭ și pentru atuncĭ se prevĕdŭ marĭ și violente turburărĭ în Grecia.

*

Ḑiarulŭ papalŭ „Moniteur de Rome" se ocupă într'unŭ articulŭ cu **socialismulŭ** germanŭ și austriacŭ, care din ḑi în ḑi cresce totŭ mai tare. Numitulŭ ḑiarŭ conjură guvernulŭ, ca sĕ renunțe la orĭ ce luptă bisericéscă în contra sfântului scaunŭ și sĕ se ocupe cu combaterea periculului amenințătorŭ alŭ socialismului. In acéstă luptă trebue și Papa sĕ se bucure de libertățĭ.

„Politik" despre persecuțiunile Maghiarilorŭ.

Ḑiarulŭ „Politik" din Praga scrie în nr. din 15 Iunie următórele:

Stăpânitorii Ungariei nu se obosescŭ de a aduce din ce în ce mai multe doveḑĭ, că scopulŭ lorŭ finalŭ, către care nisuesce, este asuprirea naționalitățilorŭ nemaghiare.

Cu tóte mijlócele de maghiarisare violentă întrebuințate până acum, totușĭ capabilitatea de resistență a popórelorŭ amenințate în drepturile lorŭ cele mai sacre s'a arătatŭ mai puternică, decâtŭ brutalitatea maghiară, și mai cu sémă nu le-a succesŭ Maghiarilorŭ de a nimici tenacitatea națională a Românilorŭ.

Cu scopŭ, ca sĕ paraliseze activitatea asiduă a comitetului partidei române, au făuritŭ Maghiarii unŭ planŭ demnŭ de ei. Procuratura din Clușiu ridică în contra celorŭ 25 membri ai comitetului partidei naționale române pentru Ungaria și Transilvania, acusă de trădare de patrtă. Jurații, fără îndoiélă „în interesulŭ statului maghiarŭ", îi vorŭ condamna și conducĕtorii Românilorŭ vorŭ sta mai mulțĭ anĭ în închisóre.

Afară de aceea s'a mai pornitŭ cercetare penală în contra unui numĕrŭ mare de studențĭ românĭ, pentru aceeașĭ crimă. Dér în ce constă învinuirea față de aceștia?

Comitetulŭ naționalŭ a lucratŭ cunoscutulŭ memorandŭ, care avea sĕ fiă presentatŭ în primăvéra anului trecutŭ, prin o deputațiune, împĕratului. Memorandulŭ enumera gravaminele și asupririle Românilorŭ îndurate sub stăpânirea Maghiarilorŭ și la fine ruga pe împĕratulŭ ca sĕ-i protégă în contra prigonirilorŭ.

Și din ce causă suntŭ urmărițĭ studenții românĭ? Numai și numai, pentrucă au rĕspunsŭ după cuviință la o broșură a „inteligenței" maghiare plină de

---

FOILETONULU „GAZ. TRANS."

ESCURSIUNI

pe munții țerei Bârsei și ai Făgărașului

de

Ioanŭ Turcu.

III. Pétra Craiului, (înălțimea 2241 m.) Munțĭ stâncoșĭ, cu împregiurimile lorŭ. (O schiță istorică a comunei Zĕrneștĭ).

(Urmare).

Timpulŭ era cam întunecatŭ de puțina negură sécă. Membrii comisiunei și însoțitorii lorŭ asudau toțĭ suindŭ bărbătesce; cu tóte acestea însĕ, glume, mai bune și mai așa, în continŭ se făceau, mai înveselindŭ, mai îngrijindŭ când pe unulŭ, când pe altulŭ.

Totŭ rĕulŭ are și ceva bine. Așa și cu astă ocasiune, unŭ soțŭ mai glumețŭ alŭ nostru slobodḑea mereu la bolovanĭ **în josŭ, pe țepișa có**stă a Petrei. Unŭ **bolovanŭ fórte iute** prăvălindu-se, lovì **ntr'o stâncă și făcŭ** o săritură tare neregulată. Insĕ tocmai aicĭ a fostŭ binele, căcĭ altfelŭ, colțurosulŭ bolovanŭ, continuându-șĭ regulatulŭ sĕu cursŭ, ar fi făcutŭ o prea nenorocósă cunoscință cu bine nutritulŭ corpŭ alŭ primŭ pretorelui din Branŭ, și cu deosebire cu capulŭ căpitanului Ionescu.

Inaintândŭ astfelŭ pe repedele pretipișŭ alŭ Petrei și peste săritórea de stâncă dela adăpostulŭ oilorŭ, căpitanulŭ Șiandru a ajunsŭ la piramidă în vêrfulŭ Petrei Craiului, în timpŭ de 1 óră și 50 minute; după elŭ am sositŭ eu în 2 óre, apoi căpitanulŭ Spiroiu în $2^1/_2$ óre și căpitanulŭ Ionescu în $2^3/_4$ óre.

Ajungêndŭ, amŭ dispusŭ așeḑarea stêlpului Nr. 201. — O plóiă désă și unŭ vêntŭ subțire șuerătorŭ, ne făcŭ sĕ ne așeḑămŭ sub 2 umbrele marĭ de mapare, în care timpŭ căpitanulŭ Spiroiu, acolo susŭ pe crésta Petrei-Craiului, ne-a tractatŭ cu unŭ veritabilŭ și prea bunŭ vinŭ de Drăgășanĭ.

Era la 4 óre după prânḑŭ și Pétra, după liniștirea plóiei, fumega în continŭ, în mijloculŭ unorŭ norĭ suflațĭ de unŭ vêntŭ aspru. Lucrătorii spuneau, că în atarĭ împregiurărĭ va fi imposibilŭ a trece la punctulŭ 202, care este în depărtare de $1^1/_2$ chilometri în linia aeriană. Astfelŭ, după ce ceilalțĭ membri ai comisiunei nu mai sosiră nicĭ pĕnă acuma, pentru ca sĕ nu stagneze lucrarea, amŭ alesŭ vre-o câțĭ-va tinerĭ, reserviștĭ mai îndrăsnețĭ de-ai noștri, între carĭ și unŭ óre-care Niculae Pepelea, omŭ sprintenŭ și bunŭ de piciorŭ, carele a ciobănitŭ în Pétră mai multŭ timpŭ la miei; apoi unŭ vênătorŭ din Zĕrneștĭ, carele cunoscea mai bine loculŭ, și doi dorobanțĭ și unŭ soldatŭ din România; apoi după ce s'a luminatŭ puținŭ, eu, căpitanulŭ c. r. Șiandru, și căpitanulŭ românŭ Spiroiu, amŭ pornitŭ împreună pe crésta Petrei către punctulŭ 202.

Mergêndŭ mai multŭ, așa ḑicêndŭ, când pe brâncĭ, când lăsațĭ pe spate între adêncile abisurĭ de stâncă din drépta și din stânga, înaintamŭ toțĭ cu pașĭ îngrijațĭ; icĭ-colo treceamŭ prin câte-unŭ pâlcŭ de bujorei de munte, (rose de Alpĭ) bine înflorițĭ pe acestŭ timpŭ, și printre numeróse steluțe (Lănărică, Florea reginei, Edelweiss), ce crescŭ cu îmbelșugare aicĭ pe prapastioșii colțĭ ai Petrei, dér carĭ acum încă nu erau înflorite. Imprejurulŭ nostru circulau fără nicĭ o temere vre-o câțĭva puternicĭ vulturĭ pleșuvĭ. Din când în când aspra negură, suflată cu putere de vêntulŭ continŭ șuerătorŭ, întuneca orizontulŭ și noi nu puteamŭ vedé, decâtŭ mai numai înaintea nóstră; acésta însĕ în cele mai multe locurĭ avea o influință fórte bine făcĕtóre asupra nóstră, de-órece astupa afunḑile prăpăstii și în mare parte scutea de amețelĭ pe trecĕtorĭ, carĭ și de altfelŭ nu se cam uitau, decâtŭ numai cam la loculŭ, pe care se aflau.

La unŭ locŭ, încungiurațĭ de o grósă negură, nu mai sciamŭ unde ne aflămŭ, și deși strigamŭ într'una pe cei trimișĭ cu stêlpulŭ, nu primeamŭ de nicăirĭ nicĭ unŭ rĕspunsŭ. Acum însĕ, după o înaintare de $1^1/_2$ óră, nu mai era chipŭ de a ne întórce înapoi. Incepŭ érășĭ a se lumina puținŭ, câte puținŭ, până ce